

Bemærkninger til forslaget

I. USA har efter terrorangrebene den 11. september 2001 opbygget en bred koalition mod international terrorisme. Koalitionen har under ledelse af USA gennemført egentlige militære operationer i Afghanistan rettet mod Osama Bin Laden og hans terrornetværk, al Qaida, samt mod Taliban-styret. Danmark har konsekvent udtrykt støtte og solidaritet over for USA og andre lande i kampen mod den internationale terrorisme, herunder i forbindelse med indsatsen i Afghanistan. Danmark bør også være rede til at yde sit bidrag til de militære operationer i Afghanistan. Regeringen har derfor efter rådføring med Det Udenrigspolitiske Nævn meddelt USA, at Danmark er rede til at yde et militært bidrag til den amerikansk ledede militære indsats i Afghanistan. Det er i den forbindelse ligeledes blevet meddelt, at Danmark stiller sig åben over for eventuel anvendelse af et militært bidrag i en humanitær sammenhæng, og at et mindre bidrag fra de baltiske lande forsøges indarbejdet i det danske bidrag. USA har i den anledning anmodet Danmark om et konkret styrkebidrag omfattende specialstyrker, et C-130 transportfly med støttepersonel samt fire F-16 kampfly.

Bonn-aftalen af 5. december 2001 om Afghanistans fremtid, der endosseredes af FN's sikkerhedsråd ved resolution 1383 af 6. december 2001, omfatter indsættelsen af en overgangsadministration i Afghanistan i indledningsvis seks måneder fra 22. december 2001. I Bonn-aftalen anføres, at der vil gå nogen tid med at etablere en afghansk sikkerhedsstyrke, og at der i denne periode vil være behov for andre foranstaltninger på det sikkerhedsmæssige område. Aftalen opfordrer FN's sikkerhedsråd til at overveje at bemyndige hurtig indsættelse af en sikkerhedsstyrke i Afghanistan. På denne baggrund drøftes i FN's sikkerhedsråd en resolution om en multinational sikkerhedsstyrke.

Den igangværende amerikansk ledede militære indsats i Afghanistan og den multinationale sikkerhedsstyrke vil være to separate, men indbyrdes koordinerede operationer.

II. Umiddelbart efter terrorangrebene bekræftede FN's sikkerhedsråd ved resolution 1368 af 12. sep-

tember 2001 retten til at udøve individuelt eller kollektivt selvforsvar i overensstemmelse med FN-pagten artikel 51. Den 28. september 2001 fastslog FN's sikkerhedsråd endvidere ved resolution 1373, at terrorangrebene udgjorde en trussel mod den internationale fred og sikkerhed og bekræftede på ny retten til at udøve individuelt eller kollektivt selvforsvar. NATO-rådet fandt det den 2. oktober 2001 godtgjort, at terrorangrebene mod USA den 11. september 2001 var af udenlandsk oprindelse. I overensstemmelse med NATO's tidligere erklæring af 12. september 2001 anså man derfor terrorangrebene for omfattet af Washington-traktatens artikel 5. Dette betyder, at øvrige allierede, herunder Danmark, under udøvelsen af retten til individuelt eller kollektivt selvforsvar skal bistå USA med at tage de skridt, der er nødvendige til at genoprette og bevare sikkerheden i det nordatlantiske område. Dansk deltagelse i den internationale indsats til bekæmpelse af terrornetværk i Afghanistan, herunder en udsendelse af danske styrker i denne sammenhæng, sker på grundlag af den i FN-pagten artikel 51 fastlagte ret til individuelt eller kollektivt selvforsvar.

III. De militære operationer mod al Qaida og Taliban-styret ledes af USA's centalkommando, ved hvilken Danmark i lighed med øvrige koalitionslande har etableret et forbindelselement. Et større antal lande har tilbudt USA konkrete militære bidrag til indsatsen i Afghanistan, men hidtil har de militære operationer i Afghanistan alene været gennemført af USA, Storbritannien og i mindre omfang Frankrig. USA har dog anmodet eller er i færd med at anmode en række af koalitionslandene om styrkebidrag. Nogle af disse styrkebidrag er under deployering til området i og omkring Afghanistan med henblik på at indgå i de fortsatte operationer.

Koalitionens operation ventes at fortsætte, indtil terrortruslen fra al Qaida og Taliban-styret er elimineret. Situationen i Afghanistan har udviklet sig hurtigere end forventet, idet Taliban-styret reelt har mistet magten i alle dele af Afghanistan. Operationerne forventes dog at pågå endnu et stykke tid, da der stadig